

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.plx578 din 11.12.2013,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul instituirii dreptului cetățenilor aparținând minorităților naționale, cu domiciliul sau reședința în unitățile administrativ-teritoriale în care au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, de a adresa petiții orale sau scrise în limba minorității naționale respective și de a primi răspunsuri în acea limbă. Totodată, prin proiect se propune instituirea obligației ca în unitățile administrativ-teritoriale în care minoritățile naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor să se poată folosi limba acestora în relațiile cu birourile teritoriale ale instituției Avocatului Poporului.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.58 alin.(3) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

2. În ceea ce privește obiectul de reglementare al proiectului, precizăm că în acest domeniu prezintă relevanță dispozițiile *Convenției-cadru privind protecția minorităților naționale*, adoptată la nivelul Consiliului Europei, ratificată de România prin **Legea nr.33/1995**, cu referire la **folosirea limbilor minoritare în relația cu autoritățile administrative**.

În acest sens, statul român, în virtutea angajamentelor asumate și în concordanță cu reglementările constituționale, trebuie să asigure **aplicarea efectivă a normelor dreptului internațional** în cadrul ordinii juridice interne.

Potrivit normelor juridice statuate la nivelul **Consiliului Europei**, *drepturile privind utilizarea limbilor minoritare* în spațiul public constituie o parte importantă a cadrului legislativ care facilitează păstrarea identității minorităților naționale, astfel că implementarea acestora reprezintă un demers complex, care vizează nu numai activitățile autorităților publice, dar și membrii comunităților etnice, fără a omite desigur populația majoritară.

Din acest punct de vedere, prevederile **art.10 pct.2** din **Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale**, invocate de către inițiatori în Expunerea de motive, **reprezintă doar dispoziții de principiu**, cu *valoare generală*, ce au precedat însă, adoptarea ulterioară a unui *cadru juridic internațional specific, în materie*, dezvoltat ca atare, printr-un instrument juridic distinct.

Pe aceste coordonate, *Carta europeană a limbilor minoritare sau regionale* se constituie într-un instrument al Consiliului Europei, adoptat la Strasbourg în 1992, ce statuează norme și principii privitoare la modul în care limbile regionale și minoritare ar trebui protejate și promovate. Acest instrument juridic internațional, ratificat de România prin Legea nr.282/2007, include, potrivit dispozițiilor sale, *două niveluri de reglementare, unul cu caracter general - principial de recunoaștere și promovare a tuturor limbilor minoritare și regionale folosite pe teritoriul statelor părți la convenție*, în timp ce cel de-al doilea implică dispoziții specifice precise, ce acoperă un număr de **șapte domenii – învățământ, justiția,**

autoritățile administrative și serviciile publice, mijloacele de comunicare, activități și facilități culturale, viața economică și socială, corespunzător unui număr de limbi minoritare recunoscute de fiecare stat contractant (10 limbi minoritare în cazul României).

Menționăm că, potrivit **art.10 – Autoritățile administrative și serviciile publice** din *Carta europeană a limbilor minoritare sau regionale*, „**în circumscripțiile administrative ale statului locuite de un număr de vorbitori de limbi regionale sau minoritare în funcție de situația fiecărei limbi, părțile se angajează, în măsura în care este posibil: să vegheze ca autoritățile administrative să utilizeze limbile regionale sau minoritare; sau, să vegheze ca funcționarii autorităților administrative care asigură relația cu publicul să folosească limbile regionale sau minoritare în raporturile lor cu persoanele care li se adresează în aceste limbi; sau, să vegheze ca vorbitorii de limbi regionale sau minoritare să poată prezenta cereri orale ori scrise și să primească răspunsuri în aceste limbi; sau, să vegheze ca vorbitorii de limbi regionale sau minoritare să poată prezenta cereri orale ori scrise în aceste limbi; să vegheze ca vorbitorii de limbi regionale sau minoritare să poată prezenta ca valabil un document întocmit în aceste limbi**”, fiind **stipulate obligații precise în sarcina autorităților locale și regionale, respectiv în sarcina serviciilor publice.**

Totodată, conform prevederilor **art.9 din Legea nr.282/2007**, „**dispozițiile art.10 din Cartă se vor aplica în concordanță cu prevederile Constituției României, republicată, cu cele ale Legii administrației publice locale nr.215/2001, republicată, precum și cu cele ale Convenției cadru privind protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995 și ratificată de România prin Legea nr.33/1995**”, stabilindu-se astfel, modalitatea de **articulare** a normelor interne cu cele internaționale, într-o manieră compatibilă și concordantă, astfel că **România, în considerarea actelor normative incidente în materie, și-a îndeplinit, la nivelul dreptului intern, angajamentele asumate.**

În acest context, în temeiul **principiilor de bază** ce fundamentează **administrația publică locală din România**, conform **art.120 din Constituție**, și în considerarea dispozițiilor **Legii administrației publice locale nr.215/200**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ce exprimă îndeplinirea angajamentelor asumate de România, acolo unde *cetățenii aparținând minorităților*

naționale dețin o pondere de cel puțin 20% din numărul locuitorilor se asigură folosirea limbilor minorităților naționale în relațiile cu autoritățile administrative și serviciile publice de la nivelul unităților administrativ-teritoriale ale statului. Prin urmare, în prezent sunt vizate exclusiv autoritățile administrației publice locale și serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și a celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ – teritoriale.

Din acest considerent, **completarea art.29 din Legea nr.35/1997**, așa cum se propune la pct.2 al articolului unic, ce vizează folosirea acestor limbi minoritare la **nivelul structurilor teritoriale ale Avocatului Poporului** (birouri teritoriale) poate fi susținută, integrându-se regulilor și principiilor mai sus enunțate, prin asimilare cu serviciile deconcentrate ale autorităților centrale.

În schimb, propunerea prevăzută la pct.1, ce vizează instituirea acestei obligații, inclusiv la **nivelul instituției centrale**, și nu doar a structurilor teritoriale ale Avocatului Poporului, depășește sfera angajamentelor asumate de România, potrivit art.9 al Legii nr.282/2007 de ratificare a *Cartei europene a limbilor minoritare sau regionale*, extinzând sfera de aplicare a dispozițiilor sale, de la circumscripțiile administrative ale statului, potrivit art.10 din Convenție, la nivelul întregului teritoriu național, impunându-se obligații noi, în sarcina unei instituții administrative autonome, parte componentă a administrației centrale.

A extinde acest cadru legal dincolo de obligațiile asumate la nivel internațional, *în sensul acordării dreptului cetățenilor aparținând minorităților naționale să prezinte Avocatului Poporului petiții și, respectiv, să li se răspundă în limbile lor naționale*, rămâne o facultate a autorităților naționale, competența de apreciere revenindu-i exclusiv legiuitorului, atâta timp cât dispozițiile constituționale sunt respectate, inclusiv a celor referitoare la folosirea limbii române ca limbă oficială a statului (art.13) și fără a se împiedica, totodată, buna funcționare a autorităților administrative autonome, în speță a instituției Avocatului Poporului.

3. Din punct de vedere al redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă, se rețin următoarele:

a) Precizăm că **formula introductivă** „Parlamentul României adoptă prezenta lege” trebuie redată după titlul proiectului, și nu înaintea acestuia.

b) La **titlu**, întrucât intervențiile legislative sunt doar de natura completării, este necesară eliminarea expresiei „modificarea și”.

Pentru același motiv, din **partea introductivă a articolului unic**, trebuie eliminată expresia „se modifică și”.

c) La **pct.1 și 2**, părțile dispozitive trebuie reformulate, potrivit următorului model:

„După alineatul (...) al articolului ... se introduce un nou alineat, alin.(...), cu următorul cuprins:”.

d) La art.15 alin.(2¹), astfel cum este propus la **pct.1**, pentru corectitudinea exprimării, partea finală a textului trebuie reformulată, astfel: „... pot prezenta petiții orale sau scrise în limba maternă și vor primi răspunsuri în această limbă”.

dr. Dragoș ILESCU

București

Nr. 1535 / 20.12.2013

Lege privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului

(Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatului Poporului, aprobat prin Hotărârea Biroului Permanent al Senatului nr. 5/2002, republicat în M.Of. nr. 758/27 oct. 2011, modificat prin Hotărârea Birourilor Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului nr. 3/2012 - M.Of. nr. 719/23 oct. 2012)

1 republicare cu M. Of. nr. 844/15 sep. 2004

renumerotare

Lege privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului

(Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatului Poporului, aprobat prin Hotărârea Biroului Permanent al Senatului nr. 5/2002, republicat în M.Of. nr. 758/27 oct. 2011, modificat prin Hotărârea Birourilor Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului nr. 3/2012 - M.Of. nr. 719/23 oct. 2012)

2 modificări prin L. nr. 383/2007 M. Of. nr. 900/28 dec. 2007
Lege pentru modificarea și completarea art. 36 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată

*modifică art. 36 alin. (3);
introduce alin. (3_1) la art. 36*

3 modificări prin L. nr. 258/2010 M. Of. nr. 847/17 dec. 2010
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului

*modifică art. 1 alin. (1), art. 4, art. 5 alin. (1), art. 11 alin. (1), art. 13 lit. b), c), i) și j), art. 14, art. 15, art. 16, art. 17 alin. (1), art. 18, art. 19, art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (1), art. 22 alin. (1), art. 23, art. 24, art. 26 alin. (1), art. 29, art. 36 alin. (3_1) și (4), anexa:
introduce alin. (4) la art. 9, alin. (1_1) - (1_7) la art. 11, art. 12_1, lit. i_1 la art. 13, alin. (2) la art. 13, alin. (5) la art. 36, alin. (2) la art. 37;
abrogă art. 12*

4 modificări prin L. nr. 255/2013 M. Of. nr. 515/14 aug. 2013
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale

modifică, la 1 februarie 2014, art. 31 alin. (1) și (2)